

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

בפני כב' השופט יחזקאל קינר – סגן הנשיאה

תובעים
1. צבי אבישר
2. איגור מורי
ע"י ב"כ עו"ד דן חי

נגד

נתבעים
1. גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ
2. גולן חגי
3. דורון אביגד
4. לילך וייסמן
ע"י ב"כ עו"ד יורם מושקט

פסק דין

1. התביעה נשוא פסק דין זה הינה תביעת לשון הרע שהוגשה בגין פרסום בעיתון "גלובס" בעניין אתר האינטרנט "יאללה קדימה".

רקע, הליכים וטענות

2. האתר "יאללה קדימה" (להלן: "האתר"), המשמש כפורטל, נוסד על ידי התובעים, מנוהל על ידם, ופועל מאז סוף שנת 2005/תחילת שנת 2006 כאתר פעילים של מפלגת "קדימה" (להלן: "המפלגה"). בתקופת הבחירות לכנסת בשנת 2006, שימש האתר להפצת מסרים של המפלגה ולפרסום תכנים מטעמה, וזאת בנוסף לאתר הרשמי של המפלגה.

3. ביום 23.3.08 פורסמה בעיתון "גלובס" (להלן: "העיתון") כתבה הנושאת כותרת "יאללה קדימה" (להלן: "הכתבה"). הכתבה התייחסה לאתר, ותוכנה יובא בהמשך.

4. הנתבעת 1 הינה המוציאה לאור של העיתון במהדורה מודפסת ומקוונת. הנתבע 2 שימש בתקופה הרלבנטית כעורך הראשי של העיתון. הנתבע 3 שימש בתקופה הרלבנטית כעורך ראשי של המהדורה המודפסת. הנתבעת 4 שימשה במועד הרלבנטי ככתבת בעיתון (להלן: "הכתבת"), והכתבה הינה פרי עטה.

5. בכתב התביעה נטען כי הכתבה הכפישה את האתר ואת התובעים באופן אישי, תוך ציון עובדות שקריות בעליל. לדברי התובעים, הכתבה תיארה את האתר כלעומתי למפלגה, פירטה פרטים שקריים אודות הקמתו, ותיארה את התנהלות מפעילי האתר כלקוחה מן העולם התחתון (פרוטקשן). כן נטען, כי הכתבת לא בדקה את העובדות ואף לא ביקשה את תגובת התובעים טרם פרסום הכתבה.

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

6. בסעיף 5.7.1 לכתב התביעה פורטו חלק מהביטויים בכתבה שלטענת התובעים הינם שקריים ופוגעניים כדלקמן:
- "יום לאחר הבחירות הפסיקה המפלגה להזרים כסף לתחזוקת אתר הפעילים, מה שגרם למפעיליו להשתחרר מכבלי המפלגה ולתפוס עצמאות בכל הנוגע גם לתוכנו של האתר".
- "מתפעלי האתר לא מחפשים את הראש של מנהיגי התנועה בלבד. גם רבים מחברי הסיעה חוטפים כתבות לא אוהדות במיוחד על בסיס קבוע".
- "...מערכת האתר מעמידה בפניהם שתי אפשרויות: האחת, לשלם למעלה מ-6,000 ₪ בשנה עבור הקמת אתר אינטרנט אישי בתוך הפורטל ועל הדרך לזכות באפשרות לשתול באתר כתבות מפרגנות על עצמם; האפשרות השניה היא לוותר ולהסתכן בכותרות לא מפרגנות בלשון המעטה. במקומות אחרים היו קוראים לזה פרוטקשן"
7. בישיבת קדם המשפט הראשונה התבקש בא כוחם (דאז) של התובעים להשיב לשאלה האם פרט לאמור בסעיף 5.7.1 לכתב התביעה קיימים חלקים נוספים בכתבה הכוללים ביטויים המהווים לשון הרע. תשובתו היתה כי "אנחנו מתמקדים בתביעתנו באמור בסעיף 5.7.1 והציטוט המופיע שם מהווה את לשון הרע הנטענת ולא נטען לקטעים נוספים מהכתבה" (עמ' 1).
- בקשה מאוחרת של התובעים (לאחר החלפת הייצוג ולאחר הגשת תצהירי עדות ראשית) לתיקון מה שכונה על ידם "הודיה" בישיבת קדם המשפט הראשונה, באופן שתבוטל אותה הודיה, נדחתה בהחלטה מיום 17.8.09. עם זאת, נקבע באותה החלטה כי לאור דברים מפורשים שנטענו בסעיף 5.7.2 לכתב התביעה, יש לראות את התביעה ככוללת גם טענה כי האמור בכתבה לפיו השקיעה המפלגה 200,000 ₪ באתר מהווה לשון הרע. נוכח האמור לעיל, הקטעים הנבחנים בכתבה מבחינת לשון הרע הינם הקטעים שהובאו לעיל.
8. הנתבעים התגוננו לגבי הקטע הראשון בטענה כי אין בפרסום אודות הקמת האתר וההשקעה בו משום לשון הרע, וכן כי הוכח כל האמור בפרסום זה וכי יש בו עניין ציבורי.
- לגבי הקטע השני טענו הנתבעים כי אף כאן הוכח כל האמור בפרסום, ויש בו עניין ציבורי, וכן כי מדובר בהבעת דעה לגיטימית בתום לב.
9. באשר למהלך הדיון, הרי תחילה הוגש תצהירו של התובע 1 בלבד (להלן: "התובע"), ומנגד הוגשו תצהירים של הכתבת וכן של מר אייל ארד ששימש כמנהל קמפיין הבחירות של המפלגה בבחירות 2006 (להלן: "הקמפיין"). כן העידו מטעם הנתבעים, ללא תצהיר, מר אביטל סהר ששימש כדובר הקמפיין ומר אילן מרסיאנו ששימש כדובר של השרים (דאז) רוחמה אברהם ומאיר שטרית.

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

1 לאחר סיום שמייעת עדי הנתבעים ביקשו התובעים להביא ראיות מפריכות בדמות תצהיר
2 נוסף של התובע וכן לזמן 6 עדי הזמה. בהחלטות מיום 7.7.10 ומיום 8.8.10 נדחתה הבקשה
3 להגיש תצהיר נוסף של התובע, ואושר זימונם של שלושה עדים: ח"כ אלי אפללו, ח"כ
4 רוחמה אברהם ומר עידו ויזנברג. בסופו של דבר העידו רק ח"כ אפללו ומר ויזנברג כעדי
5 הזמה (נמסרו קודם לכן תצהיריהם) והתובעים ויתרו על עדותה של ח"כ אברהם.
6
7

דיון והכרעה

אחריות

קטע ראשון בכתבה

10. כזכור בקטע הראשון נכתב כי "יום לאחר הבחירות הפסיקה המפלגה להזרים כסף
14 לתחזוקת אתר הפעילים, מה שגרם למפעיליו להשתחרר מכבלי המפלגה ולתפוס עצמאות
15 בכל הנוגע גם לתוכנו של האתר".
16 לכך יש להוסיף את פתיח הכתבה לפיו השקיעה המפלגה בתקופת הבחירות סך של 200,000
17 ₪ באתר.
18

11. המכשול הראשון שעל תובע בתביעת לשון הרע לצלוח הינו הוכחה כי הפרסום הנטען מהווה
19 לשון הרע, דהיינו כי הוא עלול להשפיל אדם בעיני הבריות, או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז
20 או ללעג מצידם; לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו; לפגוע באדם
21 במשרתו, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו (סעיפים 11(1) – 1(3) לחוק איסור לשון הרע,
22 תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"); סעיף 1(4) לחוק האמור, המוסיף להגדרת
23 "לשון הרע" אינו שייך לענייננו).
24 בסוגיה בעיני מי צריך הפרסום להיות מבזה או משפיל, אמצה הפסיקה את המבחן
25 האובייקטיבי. נקבע כי פרסום ייחשב "לשון הרע", כמשמעות המפורטת בסעיף 1
26 לחוק, אך ורק אם ייתפס ככזה על ידי האדם הסביר (ע"א 7380/06 חטר ישי נ' גילת
27 (2.3.2011)).
28
29

12. לא ניתן לומר כי התובעים צלחו מכשול זה.
30 התובעים טענו כי מהכתבה עולה כי האתר מומן על ידי המפלגה, וכי כל עוד כך היה,
31 הותאמו תכניו לטובת המפלגה ובכירה, זאת כאשר האתר לא מומן כלל על ידי המפלגה.
32 עיון בכתבה מעלה כי בשום מקום לא נכתב כי בתקופת הבחירות הותאמו תכני האתר
33 לטובת המפלגה ובכירה. לא ניתן להסיק זאת גם מתוכן הכתבה. כל שנכתב הוא (בקטעים
34 שלא נטען על ידי התובעים כי הם מהווים לשון הרע), כי אתר הפעילים איפשר לכאורה
35 חופש התבטאות לתומכי המפלגה, אך גם עליו שרתה רוח הקמפיין, וכי שימש גם כלי
36 לפרסום אגרסיבי שלא היה מוצא את מקומו באתר הרשמי של המפלגה. בכל אלה, בין אם
37 נכונים הדברים ובין אם לאו, אין כדי לפגוע בתובעים, לבזותם או להשפילם. כך גם איזכור
38

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 הזרמת כסף על ידי המפלגה לתחזוקת האתר, אינו מהווה לשון הרע בעיני האדם הסביר
- 2 הקורא את הכתבה.
- 3 גם ההשקעה הנטענת של המפלגה באתר אינה מהווה לשון הרע, והוא הדין בסכום
- 4 ההשקעה הנטען בכתבה בסך 200,000 ₪.
- 5
- 6 13. למעלה מן הצורך אוסיף כי עיקרי הדברים שנטענו בכתבה בחקשר דלעיל הוכחו כאמת.
- 7
- 8 14. אין למעשה מחלוקת על כך שהתובעים הם שהקימו וייסדו את האתר, וגם הדומיין של שם
- 9 האתר שייך לתובע.
- 10 ואולם, התובע עצמו טוען בתצהירו כי לאחר הקמת האתר הציעו התובעים למשרד הפרסום
- 11 שניהל את קמפיין הבחירות של המפלגה לעשות שימוש באתר לצורך הפצת תכנים
- 12 פרסומיים שיופקו על ידי משרד הפרסום, ואכן הופצו באתר תכני תעמולה ייחודיים של
- 13 המפלגה.
- 14 התובע הודה גם כי המפלגה מימנה שדרוג גרפי של האתר בעלות של 118,000 ₪ (עמ' 19 ש'
- 15 13).
- 16
- 17 15. נושא השדרוג של האתר וכן נושא התכנים באתר בתקופת קמפיין הבחירות עלה
- 18 בעדויותיהם של מר אייל ארד ושל מר אביטל סהר.
- 19
- 20 מר ארד, ששימש כמנהל קמפיין המפלגה, העיד כי אחת הדרישות שלו היתה שלאנשי
- 21 הקמפיין תהיה שליטה מלאה בכל תכני האתר ושלא יוכלו להיכנס תכנים שלא עברו בקרה
- 22 של אנשי הקמפיין, וכי אלה קיבלו גם את הקודים הדרושים להפעלת האתר (עמ' 53, 54,
- 23 58, 59).
- 24 מר ארד העיד בנחרצות כי "הפורטל בתקופת מערכת הבחירות נשלט על ידי קדימה, הוקם
- 25 מחדש על ידה ובמימונה ובתקופת מערכת הבחירות כל תכניו נשלטו והוכתבו על ידי מטה
- 26 ההסברה של קדימה בראשותי" (עמ' 58 ש' 16-17).
- 27 מר ארד העיד גם כי התובע היה העורך של האתר, וכי אם נפסל תוכן כלשהו על ידו, הרי
- 28 היה זאת במסגרת מעמדו כעורך, וכן הוסיף כי אם היו מתגלעות מחלוקות בין אנשים
- 29 שונים במטה הבחירות, ההכרעה הסופית היתה בידי ובידי ראובן אדלר (עמ' 60 ש' 9-5).
- 30
- 31 מר סהר, ששימש כדובר הקמפיין וכאחראי על תכני האינטרנט של הקמפיין, ועבד תחת
- 32 ארד ואדלר, תיאר את השינוי שנעשה על ידי משרד הפרסום באפיוני האתר, שכן האתר לא
- 33 נראה כלל תחילה כאתר לצעירים. כן ציין כי התובע כלל לא השתתף בישיבות שעסקו בכך.
- 34 מר סהר ראה חשבונית ששולמה על ידי המפלגה עבור אפיון ועיצוב האתר בסכום של מעל
- 35 100,000 ₪ ואף קרוב ל-200,000 ₪ (עמ' 26). כן ציין מר סהר במפורש כי "לאורך רוב
- 36 הקמפיין אני כת.פ של אייל ארד והבוסים שלי קבעתי בתיאום עם גריי אינטראקטיב מה
- 37 יפורסם ביאללה קדימה, איך ייראה יאללה קדימה מבחינת אפליקציות שהוכנסו לאתר,
- 38 הן מבחינה צורנית והן מבחינת תוכן שוטף, כאשר בחלק מהמקרים הנחיתי ישירות את

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 **מר אבישר (התובע – י.ק.) בלהכניס דברים לאתר או למשל להפיץ דרך טוקבקיסטים**
- 2 **מספר דברים** (עמ' 25 ש' 6-10). מר סהר הוסיף והעיד כי התובע שימש אותה עת כעורך
- 3 התוכן של האתר וכן הפיק קבוצת טוקבקיסטים.
- 4
- 5 אין מחלוקת גם כי לפחות משלב מסויים בקמפיין הופיעה בפרק "אודות" האתר הפיסקה
- 6 הבאה: **"...אתר "יאללה קדימה" הוא שטח אינטרנטי שהועמד על ידי תנועת קדימה**
- 7 **לרשות תומכיה, פעיליה והציבור הרחב לדיון והבעת עמדה באופן חופשי. תנועת קדימה**
- 8 **אינה אחראית לתוכן הכתבות, הסרטונים והמסרים המוצגים במסגרת האתר על ידי**
- 9 **המשתתפים**" (נ/6). מר סהר ציין כי הוא זה שהכניס פיסקה זו לאתר, על מנת שהמפלגה
- 10 תהיה מכוסה משפטית לגבי התכנים המופיעים בו. התובע ציין לעומת זאת, כי הוא ביקש
- 11 להכניס פיסקה זו, וכי הפיסקה הוכנה על ידי עו"ד הברמן ששימש כיועץ המשפטי של
- 12 המפלגה (עמ' 18 ש' 8-15). לדברי התובע משרד הפרסום ייצר תכנים בעייתיים, שהיו
- 13 עלולים להוות עבירות פליליות וכן הפרה של זכויות יוצרים, והוא חשש שלא יצליח לסנן
- 14 אותם ויהא אחראי משפטית. לכן, ביקש שלפרק הזמן שנותר עד לבחירות, תיקח המפלגה
- 15 אחריות על תכנים אלה (עמ' 22 ש' 4-11).
- 16
- 17 16. התובע טען כי איש לא הכתיב לו את תכני האתר, וכי כבעלים של האתר היתה בידו
- 18 השליטה בתכנים אלה וכי התובעים עצמם אחראים על הפעלתו והתכנים המפורסמים בו.
- 19 התובע טען גם כי לא ייתכן שהמפלגה או משרד הפרסום ימנו אותו כעורך, שעה שהוא
- 20 הבעלים של האתר.
- 21
- 22 17. בהקשר זה נתתי אמון בעדויותיהם של מר ארד ומר סהר. שתי העדויות הצטיירו
- 23 כמהימנות. לא מצאתי אינטרס של מר ארד לכזב בעדותו, הוא שלט בחומר והיה בטוח
- 24 בדבריו בהקשר הנזכר לעיל. למר סהר היו אמנם טענות לגבי פרסומים שנעשו נגדו באתר,
- 25 ולדבריו, התובע רצה את תפקידו של סהר בקמפיין, אך עדותו היתה סדורה וכנה. הוא הכין
- 26 אף קודם לעדות מסמכים שונים והגיע ערוך למתן העדות תוך שהוא מגובה במסמכים
- 27 שונים.
- 28
- 29 18. מנגד, אינני סבור כי היה בעדותו של מר ויזנברג כדי להזים את האמור לעיל. מר ויזנברג
- 30 העיד בתצהירו כי כיהן בתקופה הרלבנטית כאחד מבעליה של חברת פרידו, שהועסקה על
- 31 ידי חברת גריי אינטראקטיב לעיצוב ושדרוג תוכן לאתר. מר ויזנברג ציין עוד כי מעורבותו
- 32 של התובע באתר היתה רבה, וכי לתובעים היתה הסמכות המוחלטת להחליט מה יעלה ומה
- 33 לא יעלה לאתר, מאחר שהאתר היה בבעלותם.
- 34 עם זאת, בחקירתו הנגדית של מר ויזנברג, וכשהוצגו לו הדברים שנאמרו על ידי מר ארד
- 35 בעדותו, בדבר שליטתם המלאה של אנשי הקמפיין בתכני האתר, השיב מר ויזנברג **"לא**
- 36 **זוכר את זה"**, וכשהוסיף החוקר ושאל האם אינו שולל זאת, חזר מר ויזנברג על האמירה
- 37 **"אני לא זוכר את זה"** (עמ' 73 ש' 1-5). גם כשהוסיף מר ויזנברג בהמשך כי אף אחד בצוות
- 38 לא קם בבוקר ועבר על האתר ואישר תכנים אילו או אחרים, סייג דבריו אלה באמירה

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 "למיטב זכרוני" (עמ' 73 ש' 13-16). מר ויזנברג גם המשיך והעיד: "יש המון דברים שקרו
2 לא דרכנו. לא היינו אחראים באופן ישיר הצוות שלי על האתר יאללה קדימה. דרכי זה לא
3 הגיע...מה שהמפלגה עשתה זה לשדרג את העיצוב של האתר וזה היה החלק שאני הייתי
4 אחראי בנוסף היו מספר תכנים שהפצנו ויראליים בכל רחבי האינטרנט...וחלקם היו
5 ביאללה קדימה וזה היה החלק שלי...האם כל מילה שנכתבה שם נשלטה על ידי קדימה?
6 לא חושב, לגבי התכנים יש תכנים שלא היינו קשורים אליהם, התכנים היחידים שהיינו
7 קשורים אליהם היו תכנים ויראליים, הכוונה למטרה לעשות כל מיני סרטונים
8 הומוריסטיים. זה מה שהצוות שלי עשה" (עמ' 74 ש' 1-15).
9 מר ויזנברג אישר גם כי אינו יודע אם ארד אמר להוריד או לאשר תוכן מסויים לא ויראלי
10 (עמ' 74 ש' 17-18).
11
12 19. העולה מהאמור לעיל הוא, כי האמירה של מר ויזנברג בתצהיר בדבר סמכותם המוחלטת
13 של התובעים להחליט לגבי תכני האתר, לא היתה מבוססת על מידע מלא שהיה בידו, שכן
14 סמכותו השתרעה על עיצוב האתר ועל תכנים ויראליים מסויימים שהוכנסו לאתר על ידי
15 המפלגה. לגבי תכנים אחרים לא יכול היה מר ויזנברג לאשר או להכחיש את שליטת
16 המפלגה בתכנים אלה, באמצעות מנהלי הקמפיין, ולא היתה לו ידיעה אישית בקשר לכך,
17 כך שעדותו איננה יכולה לגרוע מעדותם של מר ארד ומר סחר.
18
19 20. אינני סבור שהבעלות הפורמלית באתר יצאה מידיהם של התובעים לפרק זמן כלשהו,
20 לרבות בתקופת הקמפיין לבחירות, אך בתקופת הקמפיין בוצע שדרוג משמעותי לאתר, תוך
21 השקעת סכום כסף משמעותי על ידי המפלגה. אין מחלוקת כי בתקופה זו שימש האתר את
22 המפלגה לצרכיה, כך שאך טבעי הוא כי מנהלי הקמפיין יחפצו בשליטה באתר, ואף יקבלו
23 אותה לאותו פרק זמן. התובעים לא נושלו מבעלותם באתר והתובע אף שימש כעורך באתר,
24 וככזה, יכול והיתה לו היכולת לשלוט במידה מסויימת בתכני האתר, אך ההכרעה הסופית
25 בנושא התכנים היתה נתונה למנהלי הקמפיין ולא לתובעים.
26
27 21. הוכחו, אפוא, השקעת המפלגה באתר, סכום בן שש ספרות שהושקע (ואין חשיבות אם
28 הסכום היה 118,000 ₪, 200,000 ₪ או כל סכום ביניהם, בבחינת פרט לוואי שאין בו פגיעה
29 של ממש), ואף שליטה של המפלגה או מנהלי הקמפיין מטעמה בתכני האתר בתקופת
30 קמפיין הבחירות, כך שהביטוי "כבלי המפלגה" הנוכח בכתבה ביחס לאותה תקופה, היה
31 אף הוא במקומו.
32
33 22. על קיומו של עניין ציבורי בנושא פעילותו של אתר פעילי מפלגה פלוגית והשימוש שנעשה בו
34 בתקופת בחירות, לא יכולה להיות מחלוקת.
35
36 23. סוף דבר, טענות התובעים לגבי הקטע הראשון בכתבה, כפי שנוכח לעיל נדחות, הן מאחר
37 ולא הוכח על ידם כי קיימת לשון הרע בקטע זה, והן מאחר שהוכחה אמיתות האמור בו,
38 ועניין ציבורי לאמור בו.

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

קטע שני בכתבה

24. מדובר בקטע בו נכתב כי "מתפעלי האתר לא מחפשים את הראש של מנהיגי התנועה בלבד. גם רבים מחברי הסיעה חוטפים כתבות לא אוהדות במיוחד על בסיס קבוע", ובהמשך:

"...מערכת האתר מעמידה בפניהם שתי אפשרויות: האחת, לשלם למעלה מ-6,000 ₪ בשנה עבור הקמת אתר אינטרנט אישי בתוך הפורטל ועל הדרך לזכות באפשרות לשתול באתר כתבות מפרגנות על עצמם; האפשרות השניה היא לוותר ולהסתכן בכותרות לא מפרגנות בלשון המעטה. במקומות אחרים אולי היו קוראים לזה פרוטקשן"

25. בחלק הראשון של הקטע השני כשלעצמו, אין כדי להוות לשון הרע. גילויי עצמאות של האתר, ויציאתו הנטענת נגד ראשי המפלגה וחלק מחברי הסיעה, אינם פוגעים בתובעים, מבזים או משפילים אותם. להיפך, יש שיראו בכך אף התנהגות הראויה להערכה. עם זאת המשפט האחרון בחלק הראשון (חברי הסיעה המקבלים כתבות לא אוהדות על בסיס קבוע), משתלב בחלק השני של הקטע השני, ולפיכך ייבחנו שניהם כאחד.

26. בחינת המשפט האחרון בחלק הראשון מגלה כי נטען שם, שבאתר מתפרסמות כתבות לא אוהדות במיוחד נגד רבים מחברי הסיעה, וזאת על בסיס קבוע. הטעם לכך מתברר בחלק השני. שם נטען למעשה כי מערכת האתר מעמידה בפני חברי הכנסת מהסיעה שתי אפשרויות: אפשרות אחת היא לשלם סך של למעלה מ-6,000 ₪ בשנה עבור הקמת אינטרנט אישי בתוך הפורטל, ותוך כדי כך, לקבל אפשרות לשתול באתר כתבות מפרגנות אודות עצמם. אפשרות שניה היא לא לשלם לאתר ולא להקים בו אתר אישי, ולהסתכן "בכותרות לא מפרגנות בלשון המעטה". סיכון זה מתממש לפי הכתבה, שכן בחלק הקודם נכתב כי "רבים מחברי הסיעה חוטפים כתבות לא אוהדות במיוחד על בסיס קבוע".

אין ספק כי מדובר בפרסום מבזה שיש בו כדי לפגוע במשלח ידם ובעיסוקם של התובעים המפעילים אתר אינטרנט כאמור לעיל. המשמעות הפשוטה והמובנת של הפרסום היא כי חבר כנסת מהמפלגה שאינו משלם למפעילי האתר סכום שנתי עבור הקמת אתר אינטרנט אישי המזכה אותו גם באפשרות להכניס תכנים אישיים אודותיו, זוכה לכתבות בלתי אוהדות באתר, וזאת על בסיס קבוע.

ואם למאן דהוא לא היה ברור עד עתה כי מדובר בשיטה פסולה שמטרתה להכריח את חברי הסיעה, באמצעות לחץ לא הוגן, להקים אתר אישי בפורטל, ולשלם עבור כך למפעילי האתר, שאם לא כן יפורסמו אודותיהם כתבות שליליות באתר, טורחים הנתבעים להבהיר זאת בלשון מפורשת, באמרה המסכמת של קטע זה ולפיה: "במקומות אחרים אולי היו קוראים לזה פרוטקשן".

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

1 הכתבת אישרה בעדותה את הידוע אף בגדר ידיעה שיפוטית, כי "פרוטקשן" הינם "דמי
2 חסות", וכי הביטוי "במקומות אחרים" הנוכח בכתבה מכונן אל "העולם התחתון".
3
4 כך אף הקורא הסביר מבין את הביטויים הנ"ל, וברי כי יש בהם כדי להעצים את לשון הרע
5 שהתפרסמה לגבי התובעים בקטע הנוכח לעיל. השימוש במילה "אולי" בהקשר של הקטע
6 האחרון איננו יכול לגרוע כהוא זה מעוצמת הביטוי "פרוטקשן".
7

טענת אמת בפרסום

8
9
10 27. אף במקרה זה לא יכולה להיות מחלוקת כי יש עניין ציבורי בקטע הנוכח לעיל, אך להבדיל
11 מהקטע הקודם, כאן לא הצליחו הנתבעים להוכיח את טענת "אמת דיברתי" שנטענה על
12 ידם.
13

14 28. קודם לסקירת נסיונות הנתבעים להוכיח את אמיתות הפרסום, אציין כי חלק מהקטע השני
15 הוכח באופן חלקי, והכוונה היא לציטוט הבא מהכתבה: "לשלם למעלה מ-6,000 ₪
16 בשנה עבור הקמת אתר אינטרנט אישי בתוך הפורטל ועל הדרך לזכות באפשרות לשתול
17 באתר כתבות מפרגנות על עצמם".
18

19 התובע אישר כי חברי הסיעה המבקשים להקים אתר אינטרנט בתוך אתר "יאללה קדימה",
20 משלמים מחיר קטלוגי עבור הקמת האתר (עמ' 11-12). עוד אישר התובע, כי כל חבר כנסת
21 שיש לו אתר אינטרנט בתוך אתר "יאללה קדימה", יכול לדאוג לכתיבת כתבות אוהדות
22 באתר האינטרנט שלו, ואלה עוברות אוטומטית לדף הראשי של אתר "יאללה קדימה",
23 ובכך יש לו סוג של שליטה על התוכן המתפרסם בדף הראשי של האתר (עמ' 20 ש' 1-10).
24 התובע ניסה להשוות זאת לאופן בו נקנים שטחי פרסום בעיתונים אחרים, אולם נאלץ
25 להודות (עמ' 10 ש' 11-15) כי אינו מציין בדף הראשי שכתבה מהסוג האמור לעיל הינה
26 כתבה פרסומית או כתבה שהגיעה מאתר האינטרנט האישי של חבר הסיעה, וכי הדרך שבה
27 למד על כך הקורא, היא עם לחיצתו על הכתבה, או אז הוא מופנה לאתר של חבר הכנסת,
28 ומכך יכול הוא להבין שהכתבה הגיעה מאותו אתר (למותר לציין, כי מי שאינו פותח את
29 הכתבה אלא מסתפק בכותרת ובחלק מהתוכן שמופיע בדף הראשי, אינו נחשף לעובדה כי
30 מדובר בכתבה שהגיעה מאתר של אותו חבר כנסת).
31

32 בכך הוכיחו הנתבעים כי חבר כנסת שמשלם לתובעים את הסכום השנתי עבור הקמת אתר
33 האינטרנט האישי בתוך אתר "יאללה קדימה", יכול לדאוג לכך שבדף הראשי של האתר
34 יופיעו כתבות מפרגנות על אותו חבר הכנסת.
35

36 עם זאת, דווקא התובעים הצליחו להוכיח כי חבר כנסת שמשלם עבור הקמת אינטרנט
37 אישי אינו "חסין" מפני פרסום כתבות לא אוהדות עליו, דהיינו בצד יכולתו לדאוג להכנסת
38 כתבות מפרגנות אודותיו בדף הראשי של האתר, מתפרסמות אודותיו גם כתבות שאינן

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 מפרגנות באותו דף ממש. התובעים הגישו אסופת כתבות אודות ח"כ אפללו שהתפרסמו
2 בדף החדשות של האתר וביניהן: **"זעם בקדימה על מינוי אפללו לראש חטיבת**
3 **ההתיישבות", "ח"כ אפללו נחקר באזהרה בחשד לעבירת שוחד", "ח"כ אפללו התקפל**
4 **וביטל את "נוהל אפללו"**.
5 יצויין כי הכתבת העידה בחקירתה כי **"אשמח לראות פרסום שלילי על ח"כ אלי אפללו אני**
6 **לא הצלחתי למצוא"** (עמ' 47 ש' 27-28), ואין ספק כי אסופת הכתבות הנ"ל לא רק שסתרה
7 את טענתה זו, אלא גם העידה על תחקיר בלתי מספק.
8
9 גם לאחר שצידו הראשון של המטבע הוכח חלקית, הרי הצד השני והחמור יותר היה
10 הפרסום כי מי שאינו בוחר באפשרות הראשונה של התשלום, זוכה, על בסיס קבוע, לכתבות
11 לא אוהדות ולכותרות לא מפרגנות בלשון המעטה, וכי במקומות אחרים אולי היו קוראים
12 לכך פרוטקשן.
13
14 בעניין זה, דרך המלך להוכחת אמיתות הפרסום, היתה להביא מי מחברי הכנסת שבחרו
15 שלא לשלם למפעילי האתר עבור הקמת אתר אינטרנט אישי, וזכו בשל כך לכתבות לא
16 אוהדות על בסיס קבוע.
17
18 ואולם, בתצהירי העדות הראשית שהוגשו מטעם הנתבעים לא נמנה ולו חבר כנסת אחד. לא
19 רק זאת, הכתבת ציינה בתצהירה כי הכתבה התפרסמה בעקבות **"תחקיר עיתונאי ענייני**
20 **ומקצועי גרידא ללא משוא פנים ופניות חברי הכנסת אלי..."**, אך לא נקבה בשמות חברי
21 הכנסת שפנו אליה בעניין זה.
22 אם ניתן היה לסבור כי הכתבת מבקשת שלא לחשוף את מקורותיה, הרי בעת עדותה בבית
23 המשפט, לא היססה היא לנקוב בשמות חברי כנסת שפנו אליה בעניין זה, וציינה את
24 שמותיהם של חברי הכנסת אלי אפללו (שלדברי הכתבת לא העיד על עצמו, אלא על שיחה
25 עם ח"כ אחרת), יוחנן פלסנר, רוחמה אברהם ודוד טל.
26 מבין חברי כנסת אלה ביקשו הנתבעים להזמין תחילה את חברי הכנסת רוחמה אברהם
27 ויוחנן פלסנר (ביחד עם עוד 7 עדים אחרים). בית המשפט אישר זימון כל תשעת העדים
28 הנ"ל, אך לאחר שנסיימה חקירת התובע, הודיע ב"כ הנתבעים כי לאחר שמיעת עדות
29 התובע, הגיע למסקנה כי אין צורך בכל העדים החיצוניים שהזמין, מה גם שחלקם סירבו
30 לבוא, ולכן הסתפק הוא בעדותם של העדים ארד, סהר ומרסיאנו, בנוסף לעדות הנתבעת 4.
31
32 בכך הציגו הנתבעים עמדה, כי די להם בראיות שהובאו ויובאו על ידם כדי להוכיח את
33 אמיתות הפרסום. אין הם יכולים לבוא בטענות אל התובעים מדוע לא זימנו הם עדים אלה
34 (התובעים זימנו את ח"כ אפללו וח"כ אברהם, אך ויתרו לאחר מכן על זימון ח"כ אברהם),
35 שכן נטל ההוכחה מוטל על הנתבעים בנושא אמיתות הפרסום, וניתן אף לומר כי בעניין זה
36 יחול הכלל לפיו הימנעות צד מהבאת עדים רלבנטיים מלמדת על כך, כי אם היו מובאים
37 אותם עדים היתה עדותם פועלת נגדו [ע"א 548/78 שרון נ' לוי, פ"ד לה(1) 736, 760 (1980);

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 ע"א 3694/99 ארדמן נ' חברת פרוייקט אורנים בע"מ, פ"ד נה(2) 385, 392 (2000); ע"א
2 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ, פ"ד מד(4) 595, 602 (1990).
3
4 לא רק זאת, אלא שהנתבעים לא הביאו אף ראיות בסיסיות להוכחת הטענות שבכתבה, כגון
5 כתבות שאינן אוהדות שהתפרסמו באתר על אותם חברי כנסת שלא שילמו את הסכום
6 הנדרש להקמת אתר אינטרנט אישי שלהם באתר "יאללה קדימה".
7
8 על מה נסמכים, אפוא, הנתבעים בטענת "אמת דיברתי"?
9 בסיכומיהם מונים הם שורה של ראיות המוכיחות לטענתם את אמיתות הפרסום ונתייחס
10 אליהן להלן:
11
12 א. **הטענות שהיו למר סהר לגבי פרסומים שנעשו לגבינו באתר ואשר לטענתנו היו**
13 **לשון הרע נגדו**, אין בהם דבר וחצי דבר כדי לחזק את טענת הנתבעים לגבי אמיתות
14 הפרסום נגד התובע, מה גם שטענות אלה לא פורטו ולא נבחנו לגופן במסגרת
15 החליף הנוכחי.
16 ב. **הטענה כאילו היועץ החדש של ח"כ (והשרה דאז) אברהם אמר לתובע כי היא**
17 **נהגה בפזיזות כאשר הפסיקה את ההתקשרות עם האתר, וכי אמירה זו של**
18 **התובע בעדותו מראה כי הטיל מורא על שרים ויועציהם** – לא ראיתי כיצד יש בכך
19 כדי להצביע על הטלת מורא כלשהי, מה גם שהתובע טוען, כרקע לאמור לעיל, כי
20 השרה דרשה ממנו, שעה שהיתה קשורה בהסכם עם האתר, כי לא יפרסמו יותר
21 באתר ידיעות שמבקרות אותה, וללא אישור שלה, וכי עקב סירובו להסכים לכך
22 הפסיקה את ההתקשרות עם האתר.
23 ג. **טענות העד סהר כי פנו אליו אנשים "עם טענות כלפי התובע בכל הנוגע לרכישת**
24 **אתר וכתבות נגטיביות"** (עמ' 29 ש' 2-3), הן עדות שמיעה שאינה יכולה להיות
25 קבילה, כאשר אותם אנשים שהעד כלל לא נקב בשמם, לא הובאו לעדות.
26 ד. **באשר לעדות התובע בעניין ח"כ יוחנן פלסנר**, העיד התובע כי תלונת מר פלסנר
27 בפניו על כך שפעילים פרסמו באתר כתבות ביקורתיות נגד פלסנר, היתה עת שימש
28 הוא כמנכ"ל המפלגה. התובע לא אישר כי מר פלסנר השתמש במילים "סיכול
29 ממוקד". יש לזכור כי לאחר עדות התובע, הודיע ב"כ הנתבעים כי הוא מוותר על
30 חלק מהעדים שביקש לזמן, לרבות ח"כ פלסנר.
31 ה. **שאלת תפקודו של התובע באתר לאחר שהתמנה כיועץ השר (דאז) אפללו**
32 **באוגוסט 2008**, איננה קשורה לטענת "אמת בפרסום", ובוודאי שאינה רלבנטית
33 כשעסקינן בפרסום מחודש מרץ 2008.
34 ו. **באשר לעדות העד אילן מרסיאנו ששימש כיועצם של השרים (דאז) אברהם**
35 **ושטרית**, הלה העיד, כי כאשר שימש כיועץ של השרה אברהם, התחושה היתה כי
36 הם "חוטפים" מהאתר בלי אפשרות להגיב, בגלל שהשרה לא רצתה לפרסם באתר
37 (עמ' 62 ש' 20-22). העד הוסיף וטען כי הוציא מכתב חריף בעניין זה בהדרכתה

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 ובהבנתה של השרה, אך לא השיג את המכתב כדי להציגו. כן טען כי "אם אתה לא
- 2 מפרסם באתר באיזושהי דרך, אז אתה לא אתה ואתה עלול לחטוף.
- 3 ש. ואם אתה כן אתו?
- 4 ת. סביר להניח שמצבך החשיפתי יהיה טוב באתר. הכוונה שלי היא לצורה שבה
- 5 אתה נחשף באתר" (נעמ' 62 ש' 31-30, עמ' 63 ש' 2-1)..
- 6 עם זאת, העד סייג דבריו אלו בחקירתו הראשית באומרו "אין לי הוכחות לזה",
- 7 וכן כי "התחושה היתה כזו" כי "אני לא זוכר כרגע מקרים אחרים" (נעמ' 62 ש' 20-
- 8 28), ובחקירתו הנגדית, השיב העד "אני לא יודע מה היה פשר השיחות ביניהם",
- 9 "אני לא שמעתי. עלי לא אימנו... לא עליי אישית ולא כשליח של רוחמה
- 10 אברהם", "אין לי אפשרות אמפירית להוכיח את זה... מצד הדוברים שאתה מדבר
- 11 איתם זו היתה התחושה..." (נעמ' 63).
- 12 העד השיב גם כי אינו יודע על איזה רקע היה הסכסוך בין השרה אברהם לבין
- 13 התובע, אלא רק יודע שכעסה עליו (נעמ' 64 ש' 15-14).
- 14
- 15 העד מרסיאנו ציין אמנם שאינו כועס על התובע, אך מעדותו התרשמתי כי אכן
- 16 כועס הוא על התובע וגם פגוע ממנו. גם חילופי מכתבים ביניהם (ת/6 – ת/9)
- 17 הצביעו על מערכת יחסים בלתי תקינה.
- 18
- 19 כשהאמור לעיל מצטרף לכך שהעד מרסיאנו העיד למעשה מעדויות שמיעה,
- 20 הסתמך על תחושות, ולא הביא אף ראיה לכך שבאתר פורסמו אך ורק כתבות
- 21 וידיעות ביקורתיות על חברת הכנסת והשרה אברהם, ללא ידיעות חיוביות כלשהן,
- 22 וכי הדבר נבע מכך שהשרה לא שילמה לאתר עבור אתר אינטרנט אישי, אין מקום
- 23 לקביעה כי בעדותו של עד זה יש כדי להוכיח את טענת "אמת דיברתי" אותה טענו
- 24 הנתבעים.
- 25
- 26 **גם טענות נוספות כגון ציטוט משיחה של הכתבת עם מנכ"ל התנועה מר שטרנברג**
- 27 **שלטענתה כינה את התובע "נוכל" אינן מסייעות בידי הנתבעים, גם עניינית וגם**
- 28 **מאחר שמר שטרנברג לא הובא לעדות ויצויין כי מול תמליל שיחת הכתבת עם מר**
- 29 **שטרנברג אחז גם התובע בתמליל שיחה עם מר שטרנברג אותו ביקש להגיש**
- 30 **במסגרת תצהיר הזמה שלא הותר, כמו גם במכתב של מר שטרנברג שצורף לכתב**
- 31 **התביעה. כל אלה חסרי ערך ראייתי מאחר שמר שטרנברג לא זומן להעיד על ידי**
- 32 **איש מהצדדים). ר' בעניין זה גם החלטתי מיום 8.8.10 בה נכתב, בין היתר "אינני**
- 33 **מתכוון, אפוא, להתחשב בדברים אלה או אחרים שנאמרו או נכתבו על ידי מר**
- 34 **שטרנברג, לא באלה שהובאו על ידי התובעים ולא באלה שהובאו על ידי**
- 35 **הנתבעים, ולפיכך אין גם צורך בהזמה כלשהי לדברים אלה".**
- 36
- 37 **כך גם לגבי עדות הכתבת כי האתר אינו נראה בעיניה אובייקטיבי – מדובר**
- 38 **באמירה שאין בה כדי לקדם את עניינם של הנתבעים. כך גם לגבי כתבה שהובאה**

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 **מהאתר** (ת/5) ואשר התייחסה לפגישה בין נשיאת בית המשפט העליון לבין השרה
2 אברהם, שאף בה ככתבה בודדת שהוצגה לגבי השרה אברהם, אין כדי לקדם את
3 טענת "אמת דיברתי" של הנתבעים.
4
5 33. לסיכום נושא זה, הנתבעים לא הוכיחו את נכונות הפרסום בקטע השני, המייחס לתובעים
6 פרסום כתבות לא אוהדות באופן עקבי לגבי אותם חברי כנסת שלא רכשו אתר אינטרנט
7 אישי, על שום שלא רכשו אתר אינטרנט כאמור.
8
9 **הגנת תום הלב**
10
11 34. הנתבעים טענו עוד, כי הכתבה הינה מאמר פובליציסטי שנועד לבקר את האתר על רקע
12 הנתונים שהגיעו לידיעתה של הכתבת ואשר לציבור יש עניין בהם, כי אין מדובר בתחקיר
13 אלא בטור פרשנות שהופיע בעמוד שעליו מתנוסס הלוגו "הון פוליטי", וכי מדובר בהבעת
14 דעה בתום לב המוגנת לפי סעיף 4(15) לחוק איסור לשון הרע.
15
16 35. מקובל עלי כי לפחות המשפט הנזכר בכתבה כי "**במקומות אחרים אולי היו קוראים לזה**
17 **פרוטקשן**" יכול להוות הבעת דעה, אך עיון במכלול כולו מגלה כי אין הדבר כך, וגם אילו
18 היינו רואים בו הבעת דעה, לא היה בכך כדי להקנות הגנה לנתבעים.
19
20 36. כבר נקבע לא אחת כי הקביעה האם פרסום מהווה הבעת דעה או קביעה עובדתית אינה
21 קלה להכרעה, שכן פעמים רבות כוללת הבעת הדעה יסוד עובדתי, אליו מתווסף יסוד נוסף
22 של הבעת דעה באשר לאותן עובדות (רע"א 10520/03 **בן גביר נ' דנקנר** (12.11.06)
23 והאזכורים שם).
24 על מנת לבחון האם על האדם הסביר להבין מתוכן הפרסום כי מדובר רק בהבעת דעה, יש
25 לבחון את המילים בהן בחר המפרסם, את סדר הצגת הדברים, הסגנון, הניסוח ומבנה
26 הפרסום בכללותו [רע"א 3199/93 **קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ**, פ"ד מט(2) 843, 853-854
27 (1993)].
28 זאת ועוד, על מנת שיוכן כי הפרסום איננו אלא הבעת דעה, על המפרסם להבחין בין היסוד
29 העובדתי בדבריו לבין הבעת הדעה [רע"א 4/85 **צור נ' הוכברג**, פ"ד מב(3) 251, 257 (1988)]
30
31 37. בענייננו, משפט ה"פרוטקשן" נסמך על המשפטים שבאו לפניו המתארים מצב עובדתי
32 מסויים לפיו מפעילי האתר מציבים שתי אפשרויות בפני חברי סיעת המפלגה. הדעה כי
33 מדובר למעשה ב"פרוטקשן" נזכרה מייד לאחר המצב העובדתי שתואר שם ונסמכה על
34 אותו מצב עובדתי שהוצג קודם להבעת דעה זו, כך שקשה לומר כי התקיימה כאן ההפרדה
35 הנדרשת שתאפשר את האבחנה בין היסוד העובדתי לבין הבעת הדעה.
36

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

38. וחשוב מכל, על מנת שהבעת דעה הכוללת התייחסות גם לעובדות תזכה להגנה, נדרש כי
עובדות אלה יהיו נכונות [ד"נ 9/77 **חברת החשמל לישראל בע"מ נ' הוצאת עיתון הארץ**
בע"מ, פ"ד לב(3) 337,349 (1978)].
- בענייננו, המשפט שנחזה כהבעת דעה נטוע עמוק בתוך העובדות, אך הנתבעים לא הוכיחו
כאמור את אמיתותן של העובדות. אותה מסקנה משמיצה ומכפישה, התבססה, אפוא, על
עובדות שלא הוכח כי הן אמת, ואין היא יכולה, לפיכך, לזכות בהגנה הנטענת.
39. גם אם נתפרסמה הכתבה בדף הכולל מאמרי פרשנות ומאמרים פובליציסטיים, הרי עיון
בכתבה איננו מגלה מאמר פובליציסטי, כנטען, אלא כתבה לכל דבר, משופעת בפרטים
עובדיתיים, הנושאת יותר אופי תחקירי מאשר אופי פובליציסטי. לא כל שכן שאין לשעות
לסענת הנתבעים, שעה שלא טרחו להציג בפני בית המשפט את העמוד המלא בו נתפרסמה
הכתבה, על מנת שניתן יהיה לבחון את טענותיהם, תוך עיון באותו עמוד מלא.
40. לכל האמור לעיל יש להוסיף כי לא יחא זה נכון לקבוע שהפרסום נעשה בתום לב, ולו בשל
העובדה כי איש מהנתבעים או מי מטעמם לא פנו אל התובעים קודם לפרסום הכתבה על
מנת לקבל את תגובתם והתייחסותם אליה.
41. סעיף 16(ב) לחוק איסור לשון הרע קובע כי:
- "חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם
נתקיים בפרסום אחת מאלה:**
- (א).....
- (ב) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים
סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;"
42. אחד הטעמים לקבלת תגובת מי שעלול להיפגע מן הפרסום הינו בחינת אמיתות הפרסום,
והימנעות מקבלת תגובת הנפגע יכולה להיחשב כאי נקיטת אמצעים סבירים כדי לברר את
אמיתות הפרסום, ובכך מקימה היא את חזקת העדר תום הלב (אורי שנהר **דיני לשון הרע**
271 (תשנ"ז), להלן: **"שנהר"**).
- כך, בע"א 1370/91 **משעור נ' חביבי**, פ"ד מז(1) 535, 537 (1993) נזכרה עמדת הערכאה
הדיונית, בית המשפט המחוזי, **"שראה בחומרה את העובדה שטענה זו...פורסמה על ידי
המערערים בלא לבקש עליה את תגובת המשיב"**.
- כמו כן, מצאו בתי המשפט במקרים נוספים בהם לא דאג המפרסם לקבל את תגובת הנפגע,
כי יש בכך כדי לשלול את הגנת תום הלב, כשהם מוסיפים ומפנים לחובה המיוחדת של
עתונאי לבדוק היטב את נושא כתבתו, מקום בו עשויה היא לפגוע במאן דהוא. חובה זו

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 כוללת גם פניה לאותו נפגע פוטנציאלי לקבלת תגובתו [ת"א (שלום ת"א) 160211/09 טאובר
- 2 נ' הרוש (27.10.10); ת"א (שלום ת"א) 52235/08 אסולין נ' מעריב הוצאת מודיעין (2.9.11)].
- 3
- 4 לא למותר יהא להביא גם את הוראות סעיף 8 לתקנון האתיקה המקצועית של העיתונות,
- 5 לפיהן פרסום עניין הנוגע לפרטיותו או לשמו הטוב של אדם והעלול לפגוע בו "מצריך ברגיל
- 6 בירור מוקדם עם הנוגע בדבר ופרסום הוגן של תגובתו".
- 7
- 8 43. מושכלות ראשונים של מקצוע העיתונות דורשים, אפוא, קבלת תגובה לגבי כתבה משמיצה
- 9 דוגמת הכתבה נשוא התביעה. אי קבלת תגובה כאמור שוללת גם את הגנת תום הלב (אלא
- 10 במקרים בהם לא יהיה טעם בפניה לקבלת תגובה מהנפגע, או שהבדיקות האחרות שנעשו
- 11 מביאות לכך שלא יהא צורך בתגובה – ר' שנהר, עמ' 271).
- 12
- 13 44. בענייננו, אין מחלוקת כי לא נעשתה כל פניה אל התובעים לפני הפרסום, ולא נעשה גם כל
- 14 נסיון לפניה כזו. הכתבת הודתה בכך במפורש (עמ' 36 ש' 10-11), ותירצה זאת בכך "שלא
- 15 מדובר בתחקיר אלא בטור פרשנות...לא הצבתי שום עובדה מוחלטת. השתמשתי פעמיים
- 16 במילה אפשרות. לא הצגתי עובדות ולכן לא היה מקום לתגובה. מה גם שלא ציינתי
- 17 שמות....לא הזכרתי לא שמות חברי כנסת וגם לא את שמו של בעל האתר יאללה קדימה.
- 18 הכתבה לא נגדו" (עמ' 36 ש' 12-16).
- 19
- 20 45. יש לדחות טענותיה אלה של הכתבת. כבר נסקר לעיל מדוע אין מדובר בטור פרשנות
- 21 ובהבעת דעה, נוכח העובדות הרבות השזורות בכתבה ללא אבחנה ביניהן לבין הבעת דעה,
- 22 ומשאמיתותן של העובדות המשמיות שפורסמו בכתבה שנויה במחלוקת. לא רק זאת,
- 23 אלא שאילו היתה פונה אל התובעים יכול ואלה היו מפנים אותה לכתבות בלתי אוהדות
- 24 שנתפרסמו באתר על חברי סיעה שהקימו אתר שלהם בתשלום בתוך האתר, כך שהכתבת
- 25 היתה שוקלת פעם נוספת האם לפרסם את הדברים באותו אופן בו נתפרסמו, או לשנות את
- 26 ניסוח הדברים.
- 27
- 28 אין לקבל גם את טענת הכתבת כי העובדה שלא נקבה בשמות התובעים מלמדת על כך
- 29 שהכתבה אינה מופנית נגדם, שהרי מטבע הדברים, האתר אינו יתום מאב ומאם, ומשידוע
- 30 מיהם בעליו ומפעיליו, וכך הדבר בענייננו, פוגעים בהם דברי ההשמצה שבכתבה.
- 31
- 32 46. עוד יש לציין, כי לא נראה שהיתה דחיפות מיוחדת לפרסום הכתבה דווקא במועד בו
- 33 נתפרסמה, וגם לא נטען לדחיפות כזו, כך שלא היתה כל מניעה להשיג את התובעים או מי
- 34 מהם ולבקש את התייחסותם ותגובתם.
- 35
- 36 47. אמנם, אינני סבור כי יש מקום לקביעה כי הכתבת פרסמה את הכתבה בתגובה לידיעה
- 37 בלתי אוהדת כלפיה, שהתפרסמה באתר ימים ספורים קודם לכן. עובדתית, אכן היה פרסום

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

- 1 קודם באתר, אך הכתבת הכחישה כי הכתבה נתפרסמה בעקבות הפרסום האמור, וקשר
- 2 מעין זה לא הוכח.
- 3
- 4 עדיין, נשלל כאמור תום לבם של הנתבעים בכך שלא נתבקשה תגובת התובעים ואף לא
- 5 נעשה ניסיון לקבלה, כך שלא ננקטו האמצעים הסבירים לבירור אמיתות הפרסום.
- 6
- 7 48. בשולי הדברים יש להתייחס לטענה אחת נוספת של הנתבעים, ולפיה אם תתקבל התביעה
- 8 ייפגע האינטרס הציבורי וזכות הציבור לדעת. לראיה, הגישו הם כתבה אחרת שהתפרסמה
- 9 בעיתון "הארץ" על ידי הכתבת מזל מועלם, והכילה פרטים דומים שהופיעו בכתבה נשוא
- 10 התביעה, תוך ציון שמם המפורש של התובעים, וכשהתובעים נמנעו מלהגיש תביעת לשון
- 11 הרע בגין אותה כתבה ב"הארץ".
- 12
- 13 49. על האינטרס הציבורי וזכות הציבור לדעת אין מחלוקת, אך בד בבד, לא צריכה להיות גם
- 14 מחלוקת על כך שזכויות אלה אינן מקנות זכות לפרסום דברים מכפישים, בלא לוודא
- 15 ולהוכיח את נכונותם.
- 16 עיון בכתבה שהתפרסמה בעיתון "הארץ" מעלה, ראשית, כי חריפותה פחותה מחריפות
- 17 הכתבה נשוא התביעה, במיוחד נוכח השימוש במושג "פרוטקשן" בכתבה האחרונה. יתרה
- 18 מזו, התובע הסביר בחקירתו כי לא תבע את עיתון "הארץ" ואת הגב' מועלם, הגם שהוא
- 19 חולק על נכונות הדברים שנכתבו שם, שכן הגב' מועלם פעלה לפי כללי האתיקה, פנתה אליו
- 20 לקבלת תגובה ופרסמה אותה, ובכך עשתה את המינימום המתבקש של ניסיון לאשש או
- 21 להפריך את הטענות (עמ' 15 ש' 22-32; עמ' 16 ש' 20-23).
- 22 והנה, מסתבר כי פניה לקבלת תגובה ופרסומה יכולה לחקוה את הפגיעה, אפילו בוצע
- 23 הפרסום, ולהפיג את זעמו של הנפגע, אשר חש כי ניתנה לו האפשרות לנסות ולשכנע בדבריו,
- 24 ולהציג את עמדתו לגבי הפרסום. יש להצר על כך שהכתבת לא נקטה בדרך דומה בטרם
- 25 פרסמה את הכתבה.
- 26
- 27 50. העולה מכל האמור לעיל הוא כי עלה בידי התובעים להוכיח פרסום לשון הרע בכתבה נשוא
- 28 התביעה, ונדחות הגנות הנתבעים בקשר לכך.
- 29
- 30 **האחראים לפרסום**
- 31
- 32 51. אין למעשה מחלוקת על כך שהכתבה התפרסמה, הן במהדורה המודפסת והן במהדורה
- 33 המקוונת של העיתון. טענת התובעים בעניין זה לא הוכחה בתצהירי הנתבעים. התובע ציין
- 34 בתצהירו כי הכתבה עדיין מתאכסנת על שרתי האינטרנט של העיתון, והכתבת עצמה
- 35 אישרה כי הכתבה התפרסמה כחלק מעמוד שלם של העיתון המודפס עליו מתנוסס הלוגו
- 36 "הון פוליטי".
- 37

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

52. נוכח האמור לעיל, אחראים ארבעת הנתבעים לפרסום. הנתבעת 1 – כמוציאה לאור, הנתבע
2 ששימש כעורך ראשי של העיתון, הנתבע 3 ששימש כעורך של המהדורה המודפסת
3 והנתבעת 4 שפרסמה את הכתבה.

נזק

53. המטרות התרופתיות של הפיצויים בתביעה בעילת לשון הרע הינן לעודד את רוחו של
8 הניזוק שנפגעה בגין לשון הרע, לתקן את הנזק לשמו הטוב ולמרוק את זכותו לשם הטוב
9 שנפגעה בגין לשון הרע [רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510, 524 (2001)]. זאת ועוד:

11 **"בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית המשפט, בין היתר, בהיקף**
12 **הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו**
13 **מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה היא**
14 **אינדיווידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב בטיב**
15 **הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים" (שם,**
16 **עמ' 525).**

17 בהתחשב בעקרונות דלעיל יש לפסוק את הפיצויים בענייננו.

54. התובע טען בתצהירו לנזק ניכר שנגרם לו עקב הפרסום בעיתון ערב כלכלי רב תהודה, כאשר
21 הקורא מניח כי הפרסום הינו תוצר אמין של עבודה מקצועית. נזק זה מתבטא בכך שקיימת
22 סכנה אמיתית, הן ללקוחות קיימים והן לכושר גיוס לקוחות פוטנציאליים, המתרשמים
23 לרעה מהטענות השקרויות שנתפרסמו. לדבריו, התקבלו בשבועות ובחודשים שלאחר
24 הפרסום טלפונים מצד לשכות של נבחרי ציבור ומעמיתים וקולגות שביקשו לגשש לפשר
25 הפרסום, ומדובר בקצה קצהו של קהל היעד של העיתון התופש את הפרסום כנכון וכי "אין
26 עשן ללא אש". התובע טען גם לפוטנציאל פגיעה לא רק במוניטין האתר, אלא גם בעסקים
27 אחרים של התובעים, כגון בעסקי הביטוח בהם עוסק התובע 2.

55. לטענות אלה לא הובאו ראיות תומכות שימחישו ויוכיחו את הנזק הנטען ושיעורו, והגם
30 שמקובל עלי כי בכתבה התפרסמו דברים פוגעניים ומכפישים, כפי שפורט לעיל, אשר יש
31 להם פוטנציאל לגרימת נזקים, הרי נזקים אלה, לא כומתו ולא הוכח שיעורם. מקובל עלי,
32 אפוא, כי נגרמו נזקים, אך כאמור לא הוכח סכום נזקים אלה. לפיכך יש לפסוק לתובעים
33 פיצוי, אשר בתביעה לפי חוק איסור לשון הרע ניתן לפוסקו ללא הוכחת נזק.

56. לצד החומרה יש להתחשב בכך שהפרסום שנקבע כי יש בו לשון הרע וכי אין לגביו הגנות,
36 הינו פרסום משמייץ בעניין משמעותי שאינו זניח, וכי עוצמת ההשמצה הוגברה על ידי
37 השימוש בביטוי "פרוטקשן". עוד יש להתחשב בכך כי הפרסום נעשה בעיתון כלכלי פופולרי
38 וכי לא נתבקשה ולא נתפרסמה תגובה של התובעים.

בית משפט השלום בראשון לציון

04 דצמבר 2011

ת"א 1557-08 אבישר ואח' נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ ואח'

1 לקולא, יש להתחשב בכך שנדחו טענות לגבי חלקים אחרים של הכתבה, וכי פוטנציאל
2 המושפעים מאותו פרסום משמייך אינו כה רב, וברובם, מכירים הם את נושא הפרסום
3 כהווייתו, ולפיכך גם השפעתו עליהם איננה בהכרח רבה.
4
5 57. בהתחשב בכל השיקולים הנזכרים לעיל מצאתי מקום לקבוע את שיעור הפיצוי בגין
6 הפרסום האמור בסך של 40,000 ₪ נכון למועד הגשת התביעה.
7 לא מצאתי מקום לחלק את הפיצוי באופן שווה בין התובעים לבין עצמם, שכן ניכר היה
8 מכלל העדויות כי התובע 1 הינו הדמות הדומיננטית והמשמעותית באתר, ומזוהה עימו
9 יותר מאשר התובע 2, שאף לא נתן תצהיר ולא פירט את הפגיעה שנפגע ואת הנזקים שנגרמו
10 לו. בנוסף, שני התובעים הם בעלי ומפעילי האתר, אך התובע 1 לבדו הוא הבעלים של
11 הדומיין של האתר.
12 לפיכך הפיצוי יתחלק באופן שהתובע 1 יזכה ל-75% ממנו, והתובע 2 יזכה ל-25% מהפיצוי.
13
14

סיכום

15
16 58. אשר על כן אני מחייב את הנתבעים ביחד ולחוד לשלם לתובעים באמצעות בא כוחם את
17 הסך של 40,000 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 13.4.08 ועד התשלום בפועל
18 וכן הוצאות משפט בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הוצאתן ועד התשלום בפועל,
19 ושכר טרחת עורך דין בסך 11,600 ₪.
20 סכום הפיצוי בלבד יתחלק בין התובעים בחלוקה הנזכרת בסעיף הקודם לעיל.
21

22 ניתן היום, ח' כסלו תשע"ב, 04 דצמבר 2011, בהעדר הצדדים.
23

יחזקאל קינר, סגן נשיא

24
25
26
27
28
29